

Protestantse Kerk

Retouradres: Postbus 8504, 3503 RM Utrecht

GENERAAL COLLEGE VOOR DE KERKORDE

Aan het moderamen van de generale synode van de
Protestantse Kerk in Nederland
t.a.v. dr. R. de Reuver, scriba.

Datum	Briefnr.	dossiernr.
22 september 2021	2021.14	

Betreft: wijziging ord. 4-26-2 - verkiezing preses synode

Dienstenorganisatie Protestantse Kerk

Institutionele Ondersteuning Generaal College voor de Kerkorde

Joseph Haydnlaan 2a,
Postbus 8504, 3503 RM Utrecht
Telefoon (030) 880 18 80
info@protestantsekerk.nl
www.protestantsekerk.nl
KvK nr: 30258482
IBAN: NL74 INGB 0652 9150 00
BIC: INGBNL2A

Behandeld door
H. van Rijssen
Telefoon (030) 880 1439
h.vanrijssen@protestantsekerk.nl

Geacht moderamen,

Per brief van 2 juli 2021 heeft u het generale college voor de kerkorde advies gevraagd inzake ord. 4-26-2 met de bedoeling een eventuele ordiantiewijziging voor te kunnen leggen aan de generale synode van november 2021.

Hierbij biedt het generale college voor de kerkorde u haar rapport in dezen aan. Het college vestigt uw aandacht erop dat in dit rapport twee mogelijkheden voor een kerkordelijke vertaling worden neergelegd.

Het generale college voor de kerkorde is gaarne bereid het aan deze brief toegevoegde rapport nader toe te lichten.

In het vertrouwen u hiermee naar behoren te hebben geïnformeerd en

met vriendelijke groet,

i.o.

Mr. J. Broekhuizen
ambtelijk secretaris van het Generale College voor de Kerkorde

Verkiezing preses van de synode

Inleiding

De generale synode heeft op 12 juni besloten:

Het GCKO te verzoeken een voorstel voor wijziging van ord. 4-26-2 met de strekking dat de preses vanuit de ambtsdragers van de kerk kan worden verkozen, ter behandeling ... aan de synode voor te leggen.

Het moderamen heeft in een brief van 2 juli gevraagd voor 1 oktober een voorstel in te dienen.

Het GCKO heeft geen oordeel over het genomen besluit. Het is aan de synode (na consideratie) om een definitief besluit in dezen te nemen. Kerkordelijk zijn er geen bezwaren.

Het GCKO constateert dat, indien de preses uit de ambtsdragers van de kerk gekozen kan worden, en er geen nadere bepaling wordt gegeven, het mogelijk is dat een preses (meer dan eens) wordt herbenoemd. Blijkens de HR (een moderamenlid (buiten de scriba) kan maximaal vijf jaar lid zijn van het moderamen) is dat niet de bedoeling. Het GCKO stelt voor – nu van de andere moderamenleden over herkiezing wordt gesproken, om expliciet op te nemen dat preses en assessor I niet herkiesbaar zijn.

Nu preses en assessor I niet meer steeds tezamen kunnen worden genomen is een iets andere opbouw van het artikel gewenst. Inhoudelijk is alleen het vetgedrukte nieuw.

Voorstel

Huidige tekst	Voorgestelde tekst
<p>De generale synode heeft een moderamen dat gevormd wordt door de preses, de scriba, de assessor I, de assessor II en de assessor III.</p> <p>Preses en assessor I worden gekozen voor een periode van vijf jaar uit het midden van de synode.</p> <p>Indien hun zittingstermijn als afgevaardigd synodelid afloopt, blijven zij, zolang zij ambtsdrager zijn, voor de rest van die periode in functie. Van de preses en de assessor I is er tenminste één predikant.</p> <p>Assessor II en III worden gekozen voor twee jaar uit het midden van de synode en zijn herkiesbaar.</p> <p>....</p>	<p><i>ongewijzigd</i></p> <p>Van de preses en de assessor I is er tenminste één predikant.</p> <p>De preses wordt gekozen uit de ambtsdragers van de kerk; de assessoren worden gekozen uit het midden van de synode.</p> <p>Preses en assessor I worden verkozen voor vijf jaar en zijn niet herkiesbaar.</p> <p>Assessor II en assessor III worden gekozen voor twee jaar en zijn herkiesbaar.</p> <p>Preses en assessor I blijven in functie zolang zij ambtsdrager zijn; assessor II en assessor III blijven in functie, zolang zij synodelid zijn.</p> <p>... <i>verder ongewijzigd</i></p>

Ten slotte

Het GCKO heeft kennisgenomen van het concept-verkiezingsprotocol. Het wijst erop dat de voorwaarde genoemd onder 8.5

- de meerderheid van het moderamen moet blijven bestaan uit leden vanuit de zittende synode; op gespannen voet staat met de ordinantietekst. Immers als de preses van buiten de synode gekozen wordt kan volgens deze regel de assessor I niet in functie blijven, indien deze niet langer afgevaardigd synodelid is. Zou deze aanblijven dan zijn drie van de vijf moderamenleden geen lid van de synode.

Tegelijkertijd: het protocol kan niet regelen dat de in de ordinantie vastgelegde termijn bekort wordt. Er zou dan in de ordinantietekst moeten worden vastgelegd dat de assessor I (of de preses) aftreedt indien beide niet tot de afgevaardigde leden behoren.

Als de synode wil vasthouden aan de eis dat de meerderheid van het moderamen uit synodeleden bestaat moet de tekst als volgt worden aangepast

Voorstel	Aangepast voorstel
Preses en assessor I blijven in functie zolang zij ambtsdrager zijn; assessor II en assessor III blijven in functie, zolang zij synodelid zijn.	De preses blijft in functie, zolang deze ambtsdrager is. De assessor I blijft in functie, zolang deze ambtsdrager is en de preses synodelid is. Assessor II en assessor III blijven in functie zolang zij synodelid zijn.

Het GCKO beveelt dit niet aan: ook in de huidige situatie is het niet uitgesloten dat zowel de preses als de assessor I niet langer synodelid zijn. Het GCKO beveelt daarom aan de voorwaarde in het protocol te schrappen.